

Dk/b.

STATENS JÄRNVÄGARS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utkom från trycket
den 27 december 1956

Särtryck 230 (156 a)

Kbr

Utgåva 2

- 3 FEB 1984

BEKLÄDNADS- FÖRESKRIFTER

Gäller fr o m den 1 januari 1957

Stockholm 1956

K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

Förteckning över ändringstryck

Ändringstryck skall antecknas här nedan, sedan särtrycket kompletterats.

Ä n d r i n g s t r y c k							
nr	g ä l l e r f r o m d e n	i n f ö r t		nr	g ä l l e r f r o m d e n	i n f ö r t	
		den	av			den	av
1				11			
2				12			
3				13			
4				14			
5				15			
6				16			
7				17			
8				18			
9				19			
10				20			

Utdelningsplan

Detta särtryck tilldelas:

inom styrelsen:

byråer och kontor,

vid distrikten:

distriktskanslier,

sektionsledningsexpeditioner,

stationer enligt Särtrycksförteckning (särtryck 172), bilaga 1,

lokstationer,

föreståndare för banmästaravdelningar,

föreståndare för underhållsområden,

billinjeföreståndare,

tågfärjor,

vid förråden:

förrådsintendentkontor,

vid huvudverkstäderna:

verkstadsföreståndarexpeditioner,

arbetschefen Nässjö.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Art nr

I. Bestämmelser för järnvägs- och tågfarjepersonal**A. Grundläggande bestämmelser****1. Tjänstemän**

Rätt att utfå persedlar och material	1
Olika former av utlämning	2
Betalning för erhållna persedlar	3
Bidrag till uniformspersedel som tjänsteman själv låtit tillverka ...	4

2. Kollektivavtalsanställd personal	5
--	----------

B. Uniform och tjänstetecken

Uniformsplikt	6
Fullständig uniform	7
Tjänstemän som skall ha fullständig uniform	8
Tjänstemän som skall ha enbart uniformsmössa	8
Arbetstagare, som skall bära uniformsmössa eller armbindel	9
Uniformsföreskrifter för viss kvinnlig personal	10
Rätt att bära uniform	11
Icke obligatoriska uniformspersedlar	12
Särskilda tjänstetecken till uniform	13
Tjänstetecken för officerare i järnvägstjänst	14

C. Uniforms och tjänsteteckens utseende

Utseende på uniformspersedlar för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän	15
Mössmärke i nylon för viss ledningspersonal	16
Utseende på uniformspersedlar för aspiranter m fl	17
Utseende på tjänstetecken	18
Utseende på tjänstetecken för officerare i järnvägstjänst	19
Civila kläder till uniform	20

D. Gradbeteckningar

Gradbeteckning	21
Gradbeteckning på tjänstetecken för officerare i järnvägstjänst	22

E. Anskaffning av uniformspersedlar och tjänstetecken

Uniformspersedlar till nedsatt pris	23
Uniformspersedlar till SJ självkostnadspris	24
Kontorsvakters beklädnad	25
Normal förbrukningstid för uniformspersedlar	26
Utlämning av galoner, mössmärken, tjänstetecken m m	27

F. Skyddsbeklädnad	Art nr
Bestämmelsernas tillämpning	28
Skyddsbeklädnadens ändamål	29
Persedlar som lånas ut	30
Låneberättigad personal	31
Normal förbrukningstid för vissa skyddspersedlar	32
Vård och underhåll av skyddsbeklädnad	33
Återlämning av utlånad skyddsbeklädnad	34
Ersättningsskyldighet för förkommen eller skadad skyddsbeklädnad	35
Förande av beklädnadsblad	36

II. Bestämmelser för bilpersonal

Uniformsskyldig och uniformsberättigad personal	41
Uniformspersedlarnas utseende	42
Gradbeteckning	43
Anskaffning av uniformspersedlar	44
Uniformspersedlar och tyg till SJ självkostnadspris	45
Normal förbrukningstid för uniformspersedlar	46
Utlämning av knappar och mössmärken	47
Skyddsbeklädnad	48

III. Rekvisition av uniformspersedlar m m

Rekvisition av uniformspersedlar, tyg, skyddsbeklädnad, knappar m m . . .	51
Arbetsrutin för tjänstemannen	52
Arbetsrutin för platsbefälet	53
Arbetsrutin för beklädnadsavdelningen	54
Arbetsrutin för avlöningsförrättaren	55
Arbetsrutin för sektionsföreståndaren	56
Beklädnadsavdelningens postadress	57

IV. Särskilda bestämmelser

Bärande av ordensband, förtjänst- och utmärkelsestecken m m och språkflaggor	71
Övergångsbestämmelser	72
Tillsyn över beklädnadsföreskrifternas efterlevnad	73

Bilaga 1. Bilder av uniformspersedlar och tjänstetecken.

Bilaga 2. Priser på beklädnadsavdelningens tyger och uniformspersedlar.

Bilaga 3. Blankettprov.

Bilaga 4. Bestämmelser om försäljning av arbetsskor, arbetshandskar, kontorsrockar m m.

I. Bestämmelser för järnvägs- och tågfarjepersonal

A. Grundläggande bestämmelser

1. Tjänstemän

1. Tjänsteman, som är skyldig att bära eller inneha uniform eller tjänstetecken eller vars tjänstgöring är av sådant slag att skyddskläder är nödvändiga, har rätt att utfå persedlar och material av verket enligt nedan angivna bestämmelser. Rätt att utfå persedlar och material

2: 1. Utlämningen sker antingen med äganderätt eller som lån utan ersättning. Olika former av utlämning

2. Sker utlämningen med äganderätt skall tjänstemannen erlægga av verket fastställt normalpris för persedlar och material. Normalpriset motsvarar verkets självkostnader för effekterna. I följande fall skall dock ersättningen till SJ vara lägre än normalpriset. Utlämning med äganderätt

A. För uniformspersedel, som tjänsteman ålagts att bära eller inneha (=obligatorisk uniformspersedel), skall ersättningen vid första anskaffningen utgöra endast 1/4 av normalpriset.

B. Vid anskaffning av obligatorisk uniformspersedel i annat fall än under punkt A sägs skall avdrag från normalpriset ske under de förutsättningar, som angives i det följande. Avdragets storlek bestämmes av järnvägsstyrelsen, som därvid har att iakttaga av Kungl Maj:t meddelad föreskrift att beloppet i allmänhet ej får överstiga trettio procent av normalpriset men att styrelsen, om särskilda skäl motiverar det, kan medge större avdrag, dock högst hälften av normalpriset.

Det fastställda avdraget får endast tillämpas, då av styrelsen fastställd kortaste förbrukningstid för persedlarna iakttagits. Om persedel stulits eller förstörts, skadats eller kommit bort vid olyckshändelse eller i liknande sammanhang kan dock tjänstemannen erhålla avdrag vid anskaffning av ersättningspersedel även om kortare tid än den av styrelsen fastställda förflutit sedan närmast föregående anskaffning.

3. Om det med hänsyn till tjänstens art anses ligga i SJ intresse att underlätta persedels anskaffning kan avdrag enligt punkt B medgivas även för icke obligatoriska persedlar eller material till sådana.

4. De effekter som utlämnas som lån utan ersättning är: polisbricka eller annat liknande legitimationsmedel, tjänstetecken av annat slag, som styrelsen finner lämpligt utdela på detta sätt, skyddsbeklädnad eller sådan klädespersedel, som tjänsteman tillfälligtvis ålagts bära och som han icke är skyldig inneha. Utlämning som lån utan ersättning

3. Erhållna persedlar och material skall betalas kontant vid utlämningen, om det icke medgivits, att beloppet får erläggas genom avdrag på tjänstemannens avlöning under viss tid. Betaling för erhållna persedlar

Bidrag till uniforms-
persedel,
som tjänsteman
själv låtit tillverka

4: 1. Har verket tillhandahållit tyg till uniformspersedel åt uniformspliktig tjänsteman och har denne själv låtit tillverka persedeln, kan kontant bidrag till styrkta tillverkningskostnader erhållas. Bidraget utgår högst med det belopp, som skulle utgjort statsverkets andel i kostnaderna vid tillämpning av bestämmelserna i art 2: 2, om persedeln tillverkats genom verkets försorg.

2. Om särskilda skäl finnes, kan Kungl Maj:t medgiva att verket lämnar bidrag till styrkt kostnad för uniform, som tjänsteman själv anskaffat. Bidraget beräknas med utgångspunkt från självkostnadspriset för uniform, som verket tillhandahåller.

2. Kollektivavtalsanställd personal

5. De grundläggande bestämmelserna för den kollektivavtalsanställda personalen är intagna i resp avtal.

Anm. Om kontorsvakts beklädnad se art 25 och art 17:2.

B. Uniform och tjänstetecken

Uniforms-
plikt

6. Uniformsplikt innebär skyldighet för tjänsteman att bära antingen fullständig uniform eller enbart uniformsmössa.

Full-
ständig
uniform

7. Fullständig uniform består av följande persedlar: uniformsmössa (skärmmössa eller båtmössa), kavaj (eller syrtut eller för tågfarjepersonal stortröja), väst, byxor (lång- eller slalombyxor), kappa (endast för tågmästare och konduktörer).

Anm 1. Om rätt att bära slalombyxor se art 15 mom 8.

Anm 2. Om rätt att bära båtmössa se art 15 mom 14.

Tjänste-
män som
skall ha
fullständig
uniform

8: 1. Nedanstående grupper av tjänstemän är uniformspliktiga och skall ha *fullständig* uniform:

a) generaldirektör, överdirektör, distriktschef, överinspektör, sektionsföreståndare och byråassistent, som är trafikinspektörens närmaste man,

Anm. Gäller annan sektionsföreståndare än trafikinspektör endast i den omfattning som distriktschef bestämmer.

b) stationsinspektör, expeditjonsföreståndare, underinspektör, förste stationssskrivare och stationssskrivare, som har yttertjänst på station,

c) tjänsteman, som tjänstgör som tågkontrollör, tågexpeditör (manlig), ordningsman, portvakt eller spärrvakt,

d) expeditjonsvakt i styrelsen eller vid distriktskanslierna, om befalet anser det nödvändigt att sådan tjänsteman bär uniform,

e) tågpersonal utom lokpersonal, arbetsbiträden och motorvagnsförare,

Anm. Motorvagnsförare, som enligt regelbunden turfördelning framför motorvagn eller rälsbuss och som även viserar biljetter, kan dock av befälet åläggas att bära fullständig uniform.

f) Tågfärjebefälhavare, maskinchef, förste styrman, förste maskinist, andre styrman, andre maskinist, tredje styrman, tredje maskinist, båtsman, rorgångare, timmerman, matros och

g) Tjänsteman, som tjänstgör som radiotelegrafist på tågfärja.

Anm 1. Bangårdsmästare (förste bangårdsmästare) och stationsförmän i resgodsmagasin på stationer av klass 25, som leder och fördelar arbetet vid tåg och plattformar och som därvid kommer i beröring med allmänheten, kan av trafikinspektör åläggas att bära fullständig uniform.

Anm 2. Bangårdsmästare (förste bangårdsmästare) och stationsförmän, som leder växlingsarbetet vid hamnbangårdar och som därvid har med allmänheten att göra, kan av trafikinspektör åläggas att bära fullständig uniform.

2. Tjänsteman i yttertjänst, som icke är skyldig att ha fullständig uniform enligt mom 1 ovan, skall bära uniformsmössa, om icke linjebefälet medgivit undantag härifrån.

Tjänsteman, som skall enbart ha uniformsmössa

Under tjänstgöring skall han dessutom vara iförd antingen överdragskläder av gängse typ och färg eller också kavaj och byxor av mörkt tyg.

Anm 1. Med linjebefäl avses distriktschef, sektionsföreståndare, föreståndare för huvudverkstad, förrådsintendent och arbetschef.

Anm 2. Till denna grupp hänföres även banarbetare, som tjänstgör som baneller ledningsvakt, väg- och platsvakt, manlig tillfällig arbetstagare, som tillhör rekryteringspersonalen och trafikelev under praktisk utbildning i yttertjänst.

9. Om platsbefälet anser det nödvändigt, kan även annan än i art 8:2, anm 2 omnämnd arbetare eller tillfällig arbetstagare åläggas att under yttertjänst bära antingen uniformsmössa eller tjänstetecken enl fig 34, äst i brösthöjd på ytterplaggets *vänstra* sida.

Arbetstagare som skall bära uniformsmössa eller tjänstetecken

10: 1. Tågstäderska och tågfärjestäderska skall under tjänstgöring bära överdragsrock, mössa i båtmodell av samma tyg som överdragsrocken och tjänstetecken enl fig 34, fäst i brösthöjd på ytterplaggets *vänstra* sida.

Uniformsföreskrifter för viss kvinnlig personal

2. Kvinnlig effektivårdare kan av sektionsföreståndare åläggas att under tjänstgöring bära persedlar av samma slag och utseende som föreskrivits för tågstäderska.

11. Tjänsteman, som endast behöver bära uniformsmössa eller som icke är uniformspliktig, äger dock rätt att bära fullständig uniform.

Rätt att bära uniform

12. Uniformspliktig och uniformsberättigad personal får anskaffa och i tjänsten bära följande uniformspersedlar (= icke obligatoriska uniformspersedlar), utöver dem som angivits i art 7:

Icke obligatorisk uniformspersedlar

kappa,

trenchcoat,

sommaruniform (kavaj, väst och långbyxor),

sommarmössa,

pälsmössa (pälsbåtmössa) och sticktröja (bäres endast av matros).

Särskilda tjänstetecken till uniform

13: 1. Vid tjänstgöring som ordningsman, portvakt, sovvagnskonduktör, tågbefälhavare, tågklarare och tågkontrollör skall särskilt tjänstetecken enligt nedan bäras till uniform.

Anm. Om vissa tjänstetecken på kavaj och kappslag som utmärker den tjänst vederbörande innehar se art 18:1.

2. Ordningsman — varmed menas annan tjänsteman än portvakt, som har till uppgift att upprätthålla ordning och att lämna resande huvudsakligen lokala upplysningar — skall bära *ordningsmannatecken*, fäst i brösthöjd på ytterplaggets vänstra sida.

3. Portvakt skall över högra axeln och snett över bröstet bära ett band med ordet «Portvakt».

Anm. Där så anses lämpligt får ordet »Portvakt» utbytas mot »Information».

4. Sovvagnskonduktör skall bära *sovvagnskonduktörstecken*, fäst i brösthöjd på ytterplaggets vänstra sida.

5. Tågbefälhavare — dock ej förare som även tjänstgör som tågbefälhavare — skall bära *tågbefälhavartecken* (blått band), som fästes runt uniformsmössan eller omkring mössmärket på pälsmössa.

6. Tågklarare skall bära *tågklarartecken* (rött band), som fästes runt uniformsmössan eller omkring mössmärket på pälsmössa.

Anm. Kvinnlig tågklarare får bära tågklarartecken även till båtmössa (fästes på samma sätt som på pälsmössa).

7. Tågkontrollör och även särskild biljettkontrollör skall till uniform bära *tågkontrollörstecken*, som vid biljettkontroll alltid skall bäras synligt i brösthöjd på ytterplaggets vänstra sida.

Polisbricka

8. Om det anses nödvändigt för att kunna upprätthålla ordning på tågen kan drifttjänstbyrån efter särskild framställning av distriktschef tilldela konduktörspersonalen *polisbricka* (legitimationsmärke). Brickan skall under tjänstgöring bäras synlig i brösthöjd på ytterplaggets vänstra sida. Närmare föreskrifter om utdelning m m utfärdas av drifttjänstbyrån.

Tjänstetecken för officerare i järnvägstjänst

14. Chefen för försvarsbyrån och militärassistenter skall i järnvägstjänst till militäruniform bära tjänstetecken av fastställt utseende på kavaj och kappa. Även officerare under utbildning i järnvägstjänst skall bära detta tjänstetecken, dock utan järnvägsgradbeteckning.

Anm. Tecknet lämnas ut av försvarsbyrån som lån utan ersättning.

C. Uniforms- och tjänsteteckens utseende

15: 1. De olika uniformspersedlarna skall för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän vara utförda enligt nedanstående bestämmelser.

2. *Kavaj* av mörkblå kamgarndsdiagonal eller mörkblått kläde med omkring 45 mm bred fällkrage och dubbla slag; svart foder, kragen dock fodrad med mörkblått tyg; två rader stora uniformsknappar av gul eller förgylld metall, 4 i varje rad; två innersydda sidfickor med ficklock, en innersydd bröstficka på vänster sida (fig 1). Gradbeteckningar enligt art 21 och tjänstetecken enligt art 18. Kavaj

3. *Sommarkavaj* av vitt, oblekt, kakifärgat eller svart linne- eller bomullstyg; nedvikt krage; en eller två rader stora uniformsknappar av gul eller förgylld metall, enradig med 3 knappar (fig 2); tvåradig med 4 knappar i varje rad (fig 3); en bröst- och två sidfickor, ytter-sydda utan ficklock. Löstagbara axelklaffar med gradbeteckningar enligt art 21 och tjänstetecken enligt art 18. Sommar-kavaj

4. *Syrtut* av mörkblå kamgarndsdiagonal eller mörkblått kläde med omkring 45 mm bred fällkrage och dubbla slag; svart foder, kragen dock fodrad med mörkblått tyg; två rader stora uniformsknappar av gul eller förgylld metall, 7 i varje rad, varav 4 att knäppa; i ryggen 2 livknappar av samma slag (fig 4 a och b). Gradbeteckningar enligt art 21 och tjänstetecken enligt art 18. Syrtut

5. *Väst* av mörkblå kamgarndsdiagonal eller mörkblått kläde med en rad uniformsknappar (mellanstorlek) av gul eller förgylld metall, 7 st. Väst

6. *Sommarväst* av samma tyg som sommarkavajen och med uniformsknappar som i väst ovan. Sommar-väst

7. *Långbyxor* av mörkblå kamgarndsdiagonal eller mörkblått kläde utan slag. Fotvidden proportionell mot storleken (inom gränserna 48—56 cm). Långbyxor

8. *Slalombyxor* av mörkblå kamgarndsdiagonal eller mörkblått kläde. Slalom-byxor
Anm. Slalombyxor får endast bäras av personal på sådana linjer, där distriktschef med hänsyn till snöförhållandena anser det motiverat.

9. *Sommarlångbyxor* av samma tyg som sommarkavajen och utan slag. Fotvidden proportionell mot storleken (inom gränserna 48—56 cm). Sommar-långbyxor

10. *Kappa* av mörkblå kamgarndsdiagonal eller mörkblått kläde med omkring 80 mm bred fällkrage och dubbla slag samt 140 mm breda ärmuppslag eller med söm fingerade sådana; foder av svart boj eller annat svart tyg, kragen dock fodrad med samma slags tyg, som kappan är tillverkad av; två rader stora uniformsknappar av gul eller förgylld Kappa

metall, 5 i varje rad, den översta under slaget; i ryggen en dubbelslejf, 45 mm bred, med två uniformsknappar av största storleken i bredd med ett inbördes avstånd av 100 mm; två innersydda sidfickor med ficklock (fig 5 a och b). Gradbeteckningar enligt art 21 och tjänste-tecken enligt art 18.

Trenchcoat 11. *Trenchcoat* av mörkblått impregnerat ylletyg med omkring 80 mm bred fällkrage och dubbla slag; helt påstickad förstärkning över axel- och bröstpartiet; svart eller mörkblått foder; mellanfoder av vaxtaft; skärp av samma tyg som rocken och med svart spänne; ovanför ärmarnas nedre kant en slejf av samma tyg som rocken och med svart spänne; två rader svarta större hålnappar, 4 i varje rad, den översta under slaget; två innersydda sidfickor med vertikal öppning (fig 6). Löstagbara axelklaffar med gradbeteckningar enligt art 21.

**Uniforms-
mössa**

12. *Uniformsmössa* av mörkblå kamgarnsdiagonal eller av mörkblått kläde med svart, kantad skärm av läder eller likvärdigt material; stommens eller den så kallade strimmelns höjd 50 mm, kullens höjd över stommens övre kant räknat från söm till söm 45 mm, kullens diameter 65 mm större än stommens; kullen antingen utspänd med en ståltråd (eller ett smalt stålband) i kullens övre kant och framtill försedd med stålstöd eller också outspänd; i stommens nedre kant en svart passpoal av läder eller likvärdigt material; på vardera sidan av stammen ovanför skärmen en liten uniformsknapp av förgylld metall avsedd som fäste för guldsnodd resp silkesträns; i övrigt enligt nedanstående utförande.

För tjänstemän i 19 och högre lönegrader utom tågfarjetjänstemän (fig 9)

Uniformsmössan skall ha huvudband av svart silke med invävda krönta vingade hjul, eklövskvistar och bokstäverna SJ, en 3 mm (för generaldirektör 8 mm) bred guldsnodd, som fästes ovanför skärmen och framtill ett mössmärke, 73 mm högt och med en största bredd av 53 mm. Mössmärket skall bestå av ett guldbroderi på mörkblått kläde eller av ett imiterat broderi av förgylld metall fäst på mörkblått kläde och framställa ett vingat hjul, vars vingpar omsluter tre kronor av riksvapentyp och däröver en kunglig krona (fig 21). Generaldirektör samt överdirektör och souschef skall dessutom ha en i guld broderad eklövskrans med fyra blad på vardera sidan i tilltagande storlek framåt längs skärmens yttre kant (fig 19).

För tjänstemän på tågfarjorna i 19 och högre lönegrader (fig 10)

Uniformsmössan skall ha huvudband av svart silke med invävda krönta vingade hjul, eklövskvistar och bokstäverna SJ, en 3 mm bred guldsnodd, som fästes ovanför skärmen och framtill ett mössmärke 75 mm högt och med en största bredd av 60 mm. Mössmärket skall

bestå av ett guldbroderi på mörkblått kläde eller av ett imiterat broderi av förgylld metall fäst på mörkblått kläde och framställa ett vingat hjul, vars vingpar omsluter ett ankare och däröver en kunglig krona (fig 25). Tågfärjebefälhavare skall dessutom ha ett skärmbeslag av förgylld metall, i form av en lagerkrans längs skärmens yttre kant (fig 20).

För tjänstemän i 18 och lägre lönegrader med undantag för extra ordinarie tjänstemän i 10 och lägre lönegrader (fig 11)

Uniformsmössan skall ha huvudband av räfflad svart rips, en träs av svart silke som fästes ovanför skärmen och framtill ett mössmärke av förgylld metall 65 mm högt och med en största bredd av 45 mm. Mössmärket har formen av ett vingat hjul, som omslutes av en tågkrans och över hjulet en kunglig krona; för tjänstemän med gradbeteckning dessutom en, två eller tre nedåtriktade vinklar av förgylld metall (imiterat broderi), placerade mellan det vingade hjulet och den kungliga kronan (fig 22 a—d); på märkets baksida en fästnål.

För extra ordinarie tjänstemän i 10 eller lägre lönegrader

Uniformsmössan skall framtill ha ett mössmärke av förgylld metall — 35 mm högt och 25 mm brett — i form av ett krönt SJ (fig 23).

13. *Sommarmössa* av samma modell som uniformsmössa men med utbytbar kulle av vitt tyg eller också kulle av svart klot. Samma mössmärken m m för de olika grupperna av tjänstemän som för uniformsmössa.

Sommarmössa

14. *Båtmössa* av mörkblå kamgarndiagonal eller av mörkblått kläde (fig 12). Samma mössmärken för de olika grupperna av tjänstemän som för uniformsmössa.

Båtmössa

Anm 1. Båtmössa får icke bäras av tjänstemän i 19 och högre lönegrader och ej heller av tjänstemän i lägre lönegrader, som skall ha fullständig uniform, utom spärrvakter och godsvårdare.

Anm 2. Väg- eller platsvakt, som fungerar som tågexpeditör, skall till båtmössa använda samma mössmärke som aspiranter har i päls- och pälsbåtmössa (se art 17: 2).

Anm 3. Om mössmärken i nylon för ledningspersonal se art 16.

15. *Båtmössa* för tåg- och tågfärjestäderska av bomullstyg och försedd med svettrem. I mössan ett märke »SJ» i svarta bokstäver på ljusblå botten, inringat av en svart kant.

Båtmössa för tåg- och tågfärjestäderska

Anm. Båtmössan utlämnas som lån.

16. *Pälsmössa* av svart eller grått skinn; avrundad profil; höjden omkring en tredjedel av mössans inre omkrets (fig 13). Samma mössmärken för de olika grupperna av tjänstemän som för uniformsmössa med undantag för extra ordinarie tjänstemän i 10 och lägre lönegrader. Dessa tjänstemän skall ha ett mössmärke av metall i form av en rund svartlackerad skiva med förgylld kantrand (45 mm diameter)

Pälsmössa

och med ett krönt SJ av förgylld metall innanför denna (fig 24). Märkena för tågexpeditörer och tågbefälhavare är på baksidan försedda med en skena, på vilken tågexpeditörs- resp tågbefälhavartecknet skall fästas.

Anm. Om mössmärken i nylon för ledningspersonal se art 16 nedan.

Pälsbåt-
mössa

17. *Pälsbåtmössa* av mörkblå kamgarnsdiagonal, eller av mörkblått kläde, båtmodell med nedfällbara uppslag, klädda med svart pälskinn och fjädrande öronlappar (fig 14). Samma mössmärken för de olika grupperna av tjänstemän som för pälsmössa.

Anm. Om mössmärken i nylon för ledningspersonal se art 16 nedan.

Stortröja

18. *Stortröja* för tågfarjetjänstemän av samma utseende och av samma material som kavaj, men något längre och vidare. Gradbeteckningar enligt art 21.

Sticktröja

19. *Sticktröja*, för matros vid tågfarjorna, blå med broderi i gult garn på bröstet. Broderiet i form av ett SJ med ett ankare mellan bokstäverna och en kunglig krona ovanför detta.

Överdrags-
rock

20. *Överdragsrock* för tåg- och tågfarjestäderska se avd F skyddsbeklädnad.

Möss-
märke i
nylon för
viss led-
ningsper-
sonal

16. Tjänstemän vid ledningsavdelningen i 18 och lägre lönegrader får i båtmössa, pälsmössa och pälsbåtmössa använda mössmärke av nylon i stället för de i art 15: 14—16 angivna mössmärken av metall. Nylonmärket har hål för att kunna fastsys på mössan och har samma utseende som motsvarande metallmärke och finnes i två olika utförande, dels för ordinarie tjänstemän i 18 och lägre lönegrader (utan vinkel eller med en, två eller tre vinklar) och dels för icke ordinarie tjänstemän i 10 och lägre lönegrader.

Utseende
på uni-
formspers-
sedlar för
aspiranter
m fl

17: 1. Uniformspersedlar för aspiranter m fl skall vara utförda enligt samma bestämmelser som gäller för motsvarande ordinarie tjänstemän med de undantag, som angives här nedan.

2. Aspiranter i 16 och lägre lönegrader och kontorsvakter skall framtill i skärm-, båt- och sommarmössa ha ett mössmärke av förgylld metall i form av ett krönt SJ (fig 23) och svarta uniformsknappar av plast i stället för metallknappar såväl i mössa som i kavaj och kappa (fig 29). I päls- och pälsbåtmössa bäres framtill ett mössmärke av metall i form av en rund svartlackerad skiva med förgylld kantrand och med ett krönt SJ av förgylld metall innanför denna (fig 24).

Trafik-
slevar

3. Trafikelev skall under den praktiska utbildningen i yttertjänst bära uniformsmössa av samma utseende som den för stationsskrivare fastställda.

Anm. Vid verket anställd tjänsteman, som uttagits till stationsskrivareutbildning skall vid praktisk utbildning i yttertjänst bära den uniform och den uniformsmössa,

som gäller för den tjänst han innehar. Vid tjänstgöring som tågklarerare i stations-skrivartur skall dock för stationsskrivare fastställt tågklarerartecken bäras.

4. Banarbetare, som tjänstgör som ban- eller ledningsvakt, väg- och platsvakt och tillfällig arbetstagare, som tillhör rekryteringspersonalen skall bära uniformsmössa av samma utseende som den för aspiranter fastställda. Väg- eller platsvakt, som fungerar som tågklarerare, skall dock i båtmössa ha mössmärke av samma utseende som aspiranter använder i päls- och pälsbåtmössa (se art 17: 2 och fig 24).

Väg- och platsvakt, tillfälliga arbetstagare m fl

Har annan arbetare eller tillfällig arbetstagare än som avses i första stycket av platsbefälet ålagts att bära uniformsmössa, skall den vara av samma utseende som den för aspiranter fastställda.

18. I art 9, 10 och 13 uppräknade tjänstetecken skall se ut som här nedan beskrives.

Utseende på tjänstetecken

1. *Tjänstetecken för tågmästare och konduktörer* av gul eller förgylld metall enligt fig 31 resp 32 bäres på kavaj (syrtut)-, sommarkavaj- och kappsag.

2. *Ordningsman- och sovvagnskonduktörstecken* — ett märke av metall, 51×57 mm, med »Ordningsman» resp »Sovvagnskonduktör» i förgyllda bokstäver på ljusblå botten och däröver ett krönt vingat hjul; omkring märket en förgylld kantrand och på baksidan en broschnål (fig 33 a resp 33 b). Märket bäres i brösthöjd på ytterplaggets vänstra sida.

Ordningsman- och sovvagnskonduktörstecken

3. *Tjänstetecken för tågstäderskor, tågfärjestäderskor och tillfällig personal* — ett runt märke av metall, 40 mm diameter, med »SJ» i förgyllda bokstäver på ljusblå botten; omkring märket en förgylld kantrand och på baksidan en broschnål (fig 34). Märket bäres i brösthöjd på ytterplaggets vänstra sida.

Tjänstetecken för tåg- och tågfärjestäderskor och för tillfällig personal

4. *Polisbricka* (legitimationsmärke) av förgylld metall i form av ett polisemblem och därunder ordet »Ordningsvakt»; på baksidan beteckningen »Statens Järnvägar» och ett nummer samt en fästnål (fig 35).

Polisbricka

5. *Portvaksband* av mörkblått kläde eller mellanblå cheviot kantat med en 10 mm bred guldgalon och med ordet »Portvakt» i bokstäver av förgylld eller gul metall längs bandets framsida (fig 36).

Portvaksband

Anm. Där så anses lämpligt får ordet »Portvakt» utbytas mot »Information».

6. *Tågbefälhavartecken* — för skärm- och sommarmössa ett 20 mm brett band i högblå färg som fastsättes runt mössan så att bandets nedre kant sammanfaller med huvudbandets undre kant; för päls- och pälsbåtmössa en plåtbricka av lättmetall i högblå färg, som fästes på en skena på mössmärkets baksida (fig 37).

Tågbefälhavartecken

7. *Tågklarerartecken för tjänstemän i Ao/Ae 13 (Af 11) och högre lönegrader* — till uniforms- och sommarmössa ett 35 mm högrött silkesband med invävda bokstäver »SJ», som sättes fast utanpå huvudbandet,

Tågklarerartecken

och till päls- och pälsbåtmössa en plåtbricka, klädd med en 6 mm bred högröd veckad sidenkant, som fastsättes bakom mössmärket (fig 38);

Tågklarerartecken för tjänstemän i Ao/Ae 12 (Af 10) och lägre lönegrader — ett 20 mm brett högrött band, som sättes fast på samma sätt som tågbefälhavartecknet, och till päls- och pälsbåtmössa en plåtbricka av lättmetall i högröd färg, som fästes på en skena på mössmärkets baksida (fig 37).

Anm. Väg- eller platsvakt, som tjänstgör som tågklarerare, får även bära det sistnämnda tågklarerartecknet till båtmössa.

Tågkontrollörstecken

8. *Tågkontrollörstecken* — ett märke 50 × 55 mm av förgylld metall och blå emalj med ordet »Tågkontrollör» under ett SJ emblem och ett sköldfält med bokstäverna »SJ»; på baksidan av märket en broschnål (fig 39).

Anm. Märket är nummerat och skall mot kvitto tilldelas varje tågkontrollör och särskild biljettkontrollör under den tid de är förordnade därtill.

Utseende på tjänstecken för officerare i järnvägstjänst

19. *Tjänstecken för officerare i järnvägstjänst* består av ett tygunderlag i samma färg som uniformen, på vilket ett SJ emblem och eventuell järnvägsgradbeteckning broderats. Emblemets och gradbeteckningen skall vara utförda i guld eller silver till uniform av äldre modell och i guld eller brons till uniform av nyare modell och skall i färg överensstämma med stjärnorna på resp uniformer. Tecknet skall sättas fast på vänster ärm, så att emblemets underkant sitter mitt emellan axeln och armbågen (fig 40). Gradbeteckningar enligt art 22.

Civila kläder till uniform

20. *Civila kläder* får icke bäras synliga till uniform. Civil päls av mörkblått eller svart tyg och regnrock i mörkblå eller svart färg med svarta knappar och enfärgad vit eller mörkblå halsduk samt enfärgade svarta, vita, grå eller bruna handskar (vantar) får dock användas. Till uniformskavaj skall vit, ljusblå eller stålgrå skjorta och krage samt svart eller mörkblå slips eller svart rosett bäras. Uniformsväst behöver endast bäras, om så önskas. Till uniform skall svarta skor användas. Om sommaruniform av vitt tyg bäres, får dock vita skor begagnas. Till slalombyxor får även mörkbruna pjäxor (kängor) användas.

D. Gradbeteckningar

Gradbeteckning

21: 1. Gradbeteckning skall ha det utseende och monteras på det sätt som framgår av följande tabeller.

2. Ordinarie och extra ordinarie tjänstemän i 19 och högre lönegrader utom tågfarjetjänstemän.

Tjänst, lönegrad	Omkring ärmarna på kavaj (syrtut) och kappa samt på axelklaffar till sommarkavaj och trenchcoat	Gradbeteckningens utseende
Generaldirektör	1 uddig galon, 45 mm bred	
Överdirektör och souschef	1 uddig galon, 35 mm bred	
Cp 13—20, Ca/Ce 37	1 uddig galon, 18 mm bred, och därunder 3 släta galoner, 7 mm breda	
Ca/Ce 33—36, Cp/Cs 9—12	1 uddig galon, 18 mm bred, och därunder 2 släta galoner, 7 mm breda	
Ca/Ce 31—32 utom stationsinspektorer	1 uddig galon, 18 mm bred, och därunder 1 slät galon, 7 mm bred	
Stationsinspektorer Ca/Ce 31—32	4 släta galoner, 10 mm breda	
Ca/Ce 29—30	3 släta galoner, 10 mm breda, och mellan den första och andra galonen uppifrån räknat 1 slät galon, 7 mm bred	
Ca/Ce 27—28	3 släta galoner, 10 mm breda	
Ca/Ce 25—26	2 släta galoner, 10 mm breda, och mellan dessa 1 slät galon, 7 mm bred	
Ca/Ce 23—24	2 släta galoner, 10 mm breda	
Ca/Ce 21—22	1 slät galon, 10 mm bred, och därunder 1 slät galon, 7 mm bred	
Ca/Ce 19—20	1 slät galon, 10 mm bred	

~~Tjänstemän i 19 och högre lönegrader utom tågfarjetjänstemän~~

Alla galoner av guldtråd. Axelklaffarnas utseende se fig 41.

~~Tågfarje-
tjänste-
män i 19
och högre
lönegrader~~

3. Ordinarie och extra ordinarie tågfarjetjänstemän i 19 och högre lönegrader.

Tjänst, lönegrad	Omkring ärmarna på kavaj (stortröja) och kappa samt på axelklaffar till sommarkavaj och trenchcoat	Gradbeteckning- ens utseende
Tågfarjebefälhava- rare	4 släta galoner, 11 mm breda, den översta med kvadratisk ögla och i öglan en femuddig försilvrad stjärna	
Maskinchef på tågfarja i Ca/Ce 27	4 släta galoner, 11 mm breda, den översta med triangelformad ögla med spetsen riktad nedåt; blå passpoaler, 5 mm breda, mellan galonerna; den triangelformade öglan fylld i passpoalernas blå färg	
Förste styrman av klass 1	3 släta galoner, 11 mm breda, den översta med kvadratisk ögla, mellan den första och andra galonen uppfifrån räknat 1 slät galon, 7 mm bred	
Maskinchef på tågfarja i Ca/Ce 25	3 släta galoner, 11 mm breda, den översta med triangelformad ögla med spetsen riktad nedåt; mellan den första och andra galonen uppfifrån räknat 1 slät galon, 7 mm bred; blå passpoaler, 5 mm breda, mellan galonerna; den triangelformade öglan fylld i passpoalernas blå färg	
Förste styrman av klass 2	3 släta galoner, 11 mm breda, den översta med kvadratisk ögla	
Förste maskinist	3 släta galoner, 11 mm breda, den översta med triangelformad ögla med spetsen riktad nedåt; blå passpoaler, 5 mm breda, mellan galonerna; den triangelformade öglan fylld i passpoalernas blå färg	

(forts)

Tjänst, lönegrad	Omkring ärmarna på kavaj (stortröja) och kappa samt på axelklaffar till sommarkavaj och trenchcoat	Gradbeteckningens utseende
Andre styrman	2 släta galoner, 11 mm breda, den övre med kvadratisk ögla	
Andre maskinist	2 släta galoner, 11 mm breda, i övrigt lika med förste maskinist	
Tredje styrman	1 slät galon, 11 mm bred, med kvadratisk ögla	
Tredje maskinist	1 slät galon, 11 mm bred, med triangelformad ögla med spetsen riktad nedåt; under galonen en 5 mm blå passpoal; öglan fylld i passpoalens blå färg	

Alla galoner av guldtråd. Axelklaffarnas utseende se fig 42.

4. Ordinarie och extra ordinarie tjänstemän i 18 och lägre lönegrader.

Tjänst, lönegrad	På underärmarnas utsida på kavaj (syrtut) och på kappa	I mössmärke vinklar av 3 mm imiterad guldgalon	Gradbeteckningens utseende på kavaj (syrtut) och på kappa	Tjänstemän i 18 och lägre lönegrader
Ca/Ce 15—18	—	3 vinklar (se fig 22 a)	—	
Stationsmästare i Ca/Ce 17, förste kansliskrivare och förste kontorist dessutom	3 släta galoner, 3 mm breda			
Ca/Ce 12—14	—	2 vinklar (se fig 22 b)	—	
Kontorist dessutom	2 släta galoner, 3 mm breda			
Ca/Ce 11	—	1 vinkel (se fig 22 c)	—	

Galonerna på kavaj (syrtut) och kappa av guldtråd.

Aspiranter
och extra
tjänste-
män

Tjänste-
män med
vikariats-
löneförord-
nande

Montering-
en av
galoner

5. Aspiranter och extra tjänstemän skall bära gradbeteckning av samma utseende som motsvarande ordinarie tjänstemän.

6. Tjänstemän med vikariatslöneförordnande får bära den gradbeteckning, som gäller för den tjänst, han upprätthåller.

7. Galonerna kring ärmarna skall monteras i en vinkel uppåt för alla tjänstemän med undantag för tågfarjetjänstemän, för vilka galonerna skall monteras parallellt med ärmens underkant. För tjänstemän i 18 och lägre lönegrader skall galonerna icke gå runt ärmen utan endast monteras på dess översida (från söm till söm). Galonerna skall placeras så, att avståndet från ärmens underkant till närmaste galons nedre kant är 80 mm och till samma galons kant i vinkelns spets 120 mm. Avståndet mellan galonerna skall vara 5 mm.

Galonerna på axelklaffarna skall monteras i en vinkel utåt utom för tågfarjetjänstemän, för vilka galonerna monteras tvärs över axelklaffarna. Avståndet mellan axelklaffens nedre kant och närmaste galons vinkelspets skall vara 12 mm utom för tågfarjetjänstemän där avståndet mellan axelklaffens nedre kant och närmaste galons underkant skall vara 7 mm. Avståndet mellan galonerna skall vara 5 mm. I den ände av axelklaffen som vändes inåt skall en liten förgylld metallknapp med ett krönt SJ placeras symmetriskt och på ett avstånd av 7 mm från den rundade kanten.

Galonerna i mössmärkena monteras med vinkelspetsen nedåt. Avståndet mellan vinklarna skall vara 2 mm.

Gradbe-
teckningen
på tjänste-
tecken för
officerare i
järnvägs-
tjänst

22. Gradbeteckningen på tjänstetecken för officerare i järnvägstjänst skall se ut enligt följande:

Tjänst	Antalet galoner	Gradbeteckningens utseende
Chefen för försvarsbyrån	1 uddig galon, 18 mm bred och därunder 3 släta galoner, 7 mm breda	
Förste militärassistent och militärassistent	1 uddig galon, 18 mm bred och därunder 2 släta galoner, 7 mm breda	

Galonerna monteras med vinkeln nedåt och med ett inbördes avstånd av 5 mm. Galonerna skall vara av guld-, silver- eller bronstråd (se art 19).

E. Anskaffning av uniformspersedlar och tjänstetecken

23: 1. De tjänstemän som är uniformspliktiga är berättigade att med äganderätt få de uniformspersedlar, de är skyldiga att ha (art 7—8), för ett pris motsvarande verkets självkostnadspris minskat med den rabatt, som anges här nedan. Rabatt utgår dock *endast* på uniformspersedlar och tyg, som rekvireras från beklädnadsavdelningen.

Uniforms-
persedlar
till nedsatt
pris

2. Då viss uniformspersedel anskaffas första gången erhåller ovan angivna tjänstemän 75 % rabatt.

3. Vid varje senare anskaffning erhåller:

a) sådan konduktörspersonal, som under tjänstgöring regelbundet måste använda biljettväska, som bäres i rem över axeln, 50 % rabatt för kavaj.

50 % rabatt

b) konduktör, rälsbussförare, motorvagnsförare som av befälet ålagts att bära fullständig uniform (se art 8: 1 e) och annan tjänsteman, som mera regelbundet och till övervägande delen av sin tid fullgör tjänst som konduktör eller rälsbussförare och som genomgått konduktörs- resp rälsbussförarkurs med godkänt resultat, 40 % rabatt.

40 % rabatt

c) övriga tjänstemän 30 % rabatt.

30 % rabatt

Anm. SJ bidrag till beklädnaden är skattepliktig inkomst. Se även art 55: 2.

4. Alla uniformspersedlar och allt tyg tillhandahålles av beklädnadsavdelningen.

5. Om uniformspliktiga tjänstemän själva vill låta tillverka den eller de uniformspersedlar, de är *skyldiga* att ha, äger de rätt att rekvirera det tyg som behövs från beklädnadsavdelningen. Samma rabatt som anges i mom 1—3 ovan får tillämpas för tyg- och styrkta tillverkningskostnader. Rabatt för tillverkningskostnader får dock högst lämnas på det belopp, som motsvarande persedel kostar SJ, om beklädnadsavdelningen ombesörjer tillverkningen. Bidraget utbetalas i efterskott av beklädnadsavdelningen.

Privat till-
verkning
av uniform

Anm. Bidraget för tyg avdrages icke vid leveransen utan utbetalas först sedan uniformspersedeln tillverkats.

6. Vid inköp av icke obligatoriska uniformspersedlar (art 12), vilka även erhålles med äganderätt, gäller följande rabatter på SJ självkostnadspris för de olika persedlarna:

Inköp av
icke obli-
gatoriska
uniforms-
persedlar

a) *Kappa och trenchcoat*. De i art 8: 1 nämnda grupperna av tjänstemän erhåller rabatt enligt mom 3 ovan (tågmästare och konduktör) får dock rabatt enligt mom 2 ovan för kappa vid första anskaffningen.

b) *Sommaruniform* och *sommarmössa*. Tågmästare, konduktör, rälsbussförare, motorvagnsförare som ålagts att bära fullständig uniform och tjänsteman, som stadigvarande eller minst två månader av sommaren tjänstgör som tågexpeditör, portvakt, ordningsman, spärsvakt

eller vikarie för konduktör eller för rälsbussförare erhåller rabatt enligt mom 3 ovan. De i art 8:2 nämnda tjänstemännen erhåller rabatt enligt mom 3 c ovan på sommarmössa med kulle av svart klot.

c) *Pälsmössa eller pälsbåtmössa*. De i art 8: 1 och 2 nämnda grupperna av tjänstemän erhåller rabatt enligt mom 3 ovan.

d) *Sticktöja*. Matros på tågfarja erhåller rabatt enligt mom 3 c ovan.

Rabatt utgår endast på uniformspersedlar, som rekvideras från beklädnadsavdelningen.

24. De tjänstemän, som icke erhåller i art 23 angivna rabatter, får från beklädnadsavdelningen rekvidera de i art 7 och 12 angivna uniformspersedlarna till SJ självkostnadspris.

25: 1. Kontorsvakter under 17 år, som läkarundersökts och därvid godkänts för fortsatt anställning, får följande *fria beklädnad*: uniformsmössa, kavaj, väst, långbyxor, kappa och sommarkavaj (svart kontorsrock).

Anm 1. Vid första tilldelningen av uniform kan kontorsvakt, som så önskar, erhålla två par byxor, ett par av diagonal eller kläde för vinterbruk och ett par av cheviot för sommarbruk. Nya byxor får därefter tilldelas honom först efter 18 månaders förslitningstid. Vid senare tilldelning äger han rätt att välja mellan diagonal- (klädes-) eller cheviotbyxor.

Anm 2. Kontorsvakt som är stationerad på kallort och som *icke* fyllt 16 år, får tilldelas även pälsbåtmössa, om han förbinder sig att efter fyllda 17 år eller i samband med tidigare avgång till verket inbetala den del av anskaffningskostnaden, som motsvarar då återstående förslitningstid. Platsbefålet skall tillse att sådan betalningsskyldighet fullgöres.

2. Antages kontorsvakt till aspirant, eller slutar han sin anställning före utgången av den nedan angivna förbrukningstiden för de senast erhållna uniformspersedlarna, skall 20 kr i månaden avdragas på hans avlöning för den tid, som återstår av förbrukningstiden. Beklädnads-kostnaden, 20 kr i månaden, fördelar sig på de olika persedlarna sålunda:

för kappa,	förbrukningstid 2 år	kr	5,25
» kavaj,	» 1 »	»	6,40
» väst,	» 1 »	»	1,65
» byxor,	» 9 månader	»	4,00
» sommarkavaj,	» 2 år	»	1,50
» uniforms- eller båtmössa,	» 1 »	»	1,20
<hr/>			
Summa kr			20,00

Avdraget motsvarar förmånen av fri beklädnad. Om förbrukningstiden utlöper vid skilda tidpunkter för olika persedlar, skall antalet månadsavdrag efter prövning av styrelsen resp linjebefålet reduceras enligt de normer som anges i nedanstående exempel.

Storstfa 1648
27620

57. Biltn. 576620

För övriga persedlar skall vederbörande erlägga ersättning enligt nedan, om ej persedlarna kan tilldelas annan kontorsvakt.

Ersättningsbeloppets storlek erhålles genom att för respektive persedel antalet månader, som återstår av förbrukningstiden, multipliceras med följande belopp, nämligen

för byxor av diagonal	kr	3,50
» kavaj av cheviot	»	6,40
» byxor av cheviot	»	3,40
» båtmössa	»	0,70
» pälsbåtmössa	»	1,50
» 3 skjortor	»	4,10
» 2 slipsar	»	0,40

Det sålunda framräknade ersättningsbeloppet skall avdragas på lönen. För kontorsvakt som slutar sin anställning, skall beloppet om så är möjligt på lämpligt sätt uppdelas på resterande avlöningar och för kontorsvakt, som antages till aspirant, skall avdraget utgöra 20 kronor per månad tills hela summan erlagts.

3. Kontorsvakt, som ej läkarundersökts, kan efter prövning av styrelsen resp linjebefälet tilldelas båtmössa av diagonal.

26: 1. I art 23 angiven rabatt på uniformspersedlar och på tyg får endast tillämpas, om nedanstående tid förflutit sedan föregående anskaffning:

Normal förbrukningstid för uniformspersedlar

Persedel	Förbrukningstid	Persedel	Förbrukningstid
Uniformsmössa	1 år	Väst	1 år
Båtmössa	1 år	Långbyxor, slalombyxor ..	9 månader
Sommarmössa	2 år	Sommarlångbyxor, vit varpsatin	2 år
Päls- och pälsbåtmössa för tjänstemän på kallorterna II—VI	3 år	Sommarlångbyxor, cheviot	3 år
» I—II	4 år	Kappa	2 år
för övriga tjänstemän ..	5 år	om även trenchcoat utlämnats dock	3 år
Kavaj	1 år	Trenchcoat	3 år
Syrtut	1 år	om även kappa utlämnats dock	4 år
Sommarkavaj, vit varpsatin ..	2 år	Sticktröja	1 år
» , cheviot	3 år		
Stortröja	1 år		

56
55:-

2. Om persedel stulits eller förstörts, skadats eller kommit bort vid olyckshändelse eller i liknande sammanhang, kan dock efter prövning av linjebefälet ny persedel erhållas oberoende av den ovan fastställda förbrukningstiden.

3. Är tjänsteman ledig under minst tre månader i en följd, skall förbrukningstiden förlängas med en månad för varje hel kalendermånad, som han haft ledigt.

4. För tjänsteman, som icke ständigt har sådan tjänstgöring, som medför uniformsplikt, skall förbrukningstiden förlängas med det antal

månader, som enligt platsbefälet ungefär motsvarar den tid, varunder han icke haft uniformsplikt.

Utlämning av knappar, galoner, mössmärken och tjänstetecken

27: 1. Behövt antal knappar, galoner, mössmärken och i art 18 mom 1 omnämnda tjänstetecken lämnas ut av beklädnadsavdelningen som lån till såväl uniformspliktig som uniformsberättigad personal. Större mängd än vad som behövs till två uniformspersedlar av samma slag lämnas icke ut.

2. Förslitna knappar, mössmärken och ovan nämnda tjänstetecken skall sändas in till beklädnadsavdelningen för utbyte.

3. Knappar, mössmärken och tjänstetecken, som icke längre användes, t ex på grund av avgång ur tjänst eller befordran, skall sändas in till beklädnadsavdelningen.

4. I art 9, 10 och 13 angivna särskilda tjänstetecken lämnas ut som lån till de tjänstemän, som är skyldiga att bära sådana.

F. Skyddsbeklädnad

Bestämmelsernas tillämpning

28. Nedan angivna bestämmelser gäller, med undantag för tillämpliga delar av artiklarna 32—36, icke för den kollektivavtalsanställda personalen. Denna personals beklädnadsförmåner är reglerade genom resp avtal.

De bemyndiganden, som i denna avdelning lämnats distriktschef och sektionsföreståndare gäller i tillämpliga delar även förrådsintendent, verkstadsföreståndare och arbetschef för dem underställd personal.

Skyddsbeklädnadens ändamål

29. För att skydda personalen i tjänsten vid förorenande arbeten eller mot väta och köld lånar verket genom resp huvudförråd ut persedlar, som är lämpliga härför.

Persedlar som lånas ut

30. Följande persedlar lånas ut:

- a) arbetshandskar av läder,
- b) arbetshandskar av gummi eller plast,
- c) kraghandskar (s k chaufförshandskar för vinterbruk),
- d) gummistövlar,
- e) halmskor,
- f) ytterstövlar av filt,
- g) regnkläder av plast,
- h) päls,
- i) skinnkläder,
- j) överdragsrock, lång, av svart bomullstyg,
- k) överdragsrock, lång, av mörkblått bomullstyg (blåtwill), för godsvårdare,
- l) överdragsrock, lång, av vitt bomullstyg,
- m) överdragsrock, lång, av bomullstyg, med löst skärp,
- n) överdragskläder, bestående av antingen overall eller rock och byxor av mörkblått bomullstyg (blåtwill), eller för murare och målare av vit twills,
- o) överdragskläder, bestående av rock eller blus och byxor av mollskinn.

31: 1. De olika persedlarna får icke utan styrelsens medgivande lånas ut till andra tjänstemän eller i andra fall än vad som här nedan bestämts. Låneberättigad personal

a) *Arbetshandskar av läder* får lånas ut till:
 förare av gengasdrivet fordon,
 lokbiträde och vedlämpare på vedeldat lok,
 personal, som regelbundet lastar eller lossar järn och skrot,
 personal, som huvudsakligen lastar, lossar och kapar slipersved,
 personal, som slaggar ånglok,
 personal, som arbetar med sprängsten (denna personal skall ha läderhandskar med krage),
 personal, som arbetar med virkesimpregnering och som icke kommer i direkt beröring med giftigt impregneringsmedel (jfr under b) nedan),
 påläggssvetsare och spårsvetsare (denna personal skall ha läderhandskar med krage),
 reparatörer vid signal- och teleavdelningarna och deras biträden vid reparationer utomhus vintertid,
 växlingspersonal, som huvudsakligen sysselsättes med vagnkoppling, skjutspassning med bromssko eller liknande arbete, där arbetshandskar anses motiverade och
 efter trafikinspektörs prövning — magasinpersonal, som huvudsakligen arbetar med isoleringods.

Anm 1. Om sektionsföreståndare anser det motiverat, får arbetshandskar lånas ut även till annan än ovan nämnd personal, som riskerar att få skador på händerna genom själva arbetet.

Anm 2. Om sektionsföreståndare anser arbetshandskar av gummi (femfingrade) lämpligare för vissa slags arbeten, får sådana utlämnas i stället för läderhandskar.

b) *Arbetshandskar av gummi eller plast* får lånas ut till:
 personal, som arbetar med virkesimpregnering och som kommer i direkt beröring med giftigt impregneringsmedel,
 personal, som sköter utbyten och underhåll av elektriska batterier, tåg- och tågfärjestäderskor och
 vagnstäderskor och annan vagnstädningspersonal, som rengör tvättfat, toalettskåp och andra toalettutrymmen i personvagnar.

c) *Kraghandskar* får lånas ut till:
 förare av öppet eller ouppvärmt rälsgående motorfordon under den kalla årstiden,
 förare av traktor och jeep (utan förarhytt) i växlingstjänst under den kalla årstiden,
 gaffeltruckförare under den kalla årstiden,
 personal på spårrensare, där manöverorganen icke är inbyggda och
 reparatörer vid elektroavdelningen och deras biträden vid reparationer utomhus vintertid.

Anm. Kraghandskarna för reparatörerna vid elektroavdelningen och deras biträden skall vara femfingrade.

d) *Gummistövlar* får lånas ut till:

personal, som i större omfattning spolar godsvagnar med vatten i samband med rengöring efter djurtransport o d,

personal, som spolar lok (såväl invändig som utvändig spolning),

personal, som med vattenspolning rensar asklåda på ånglok,

personal, som rensar upp stallgravs- och slaggravsavlopp och

personal vid banavdelningen, som dikar eller som arbetar i vatten.

e) *Halmskor* får lånas ut till:

bromsare och

förare av öppet eller ouppvärmrt rälsgående motorfordon, om icke ytterstövlar av filt enligt f) nedan erhålles.

f) *Ytterstövlar av filt* får lånas ut till:

däckspersonal på tågfarja,

förare och biträden på ånglok, lokomotorförare och rälsbussförare, som tjänstgör på linjerna norr om Härnösand, Ånge och Orsa,

förare och biträden på elektrolok på linjen Kiruna C—Vassijaure, rälsbussförare, som huvudsakligen tjänstgör på linjerna Bollnäs—Orsa och Bollnäs—Ånge,

rälsbussförare och lokpersonal som huvudsakligen tjänstgör på linjen Vansbro—Särna och

annan personal än lokpersonal, som tjänstgör på snöplogståg, is-skrapa och spårrensare.

Anm. Med hänsyn till att bättre isolerade rälsbussar efter hand allmänt införes, skall utlåning av ytterstövlar till rälsbussförare prövas av maskinsektionsföreståndare från fall till fall.

g) *Regnkläder av plastmaterial, bestående av halvlång rock, lösa byxben och sydväst* får lånas ut till:

banpersonal, som regelbundet tjänstgör vid fast postställe, bromsare,

däckspersonal på tågfarja,

förare av öppen motordressin,

personal vid förrådsavdelningen, som arbetar under bar himmel,

personal vid driftcentral och vid s k mellanstation, som rycker ut med motortralla för att reparera fel,

personal vid maskinavdelningen, som tjänstgör i kolgårdar eller i annan stadigvarande yttertjänst,

personal vid trafikavdelningen, som stadigvarande tjänstgör i ytter-tjänst (ex växlingspersonal, vagnupptagare och kajvakter),

påläggssvetsare,

reparatörspersonal på icke elektrifierade bandelar vid teleavdelningen,

reparatörspersonal vid signalavdelningen och

annan personal än lokpersonal på arbetståg och på is-skrapa.

Anm 1. Om trafikinspektör anser det behövt, får även tågklarare tilldelas regnkläder. Dessa regnkläder skall bestå av hellång rock och sydväst.

Anm 2. Efter prövning av sektionsföreståndare kan tågbefälhavare och arbetsbiträde i lokalgodståg samt lokbiträde, som ålagts utföra bromsprov och varmgångsinspektion, vid behov av hemstationen få låna regnkläder under tjänstgöringsturen.

Anm 3. Maskinsektionsföreståndare bestämmer, i vilken omfattning regnkläder för hjälpvagnspersonal skall ingå i hjälpvagnarnas utrustning.

Anm 4. Om sektionsföreståndare anser det behövt, får byxor lämnas ut i stället för lösa byxben.

h) *Päls* (med löstagbar krage) får lånas ut till:

bromsare,

däckspersonal på tågfärja,

förare av traktor och jeep (utan förarhytt) i växlingstjänst,

förare av öppet eller oppvärmrt rälgående fordon,

godsprickare i magasin,

personal på vededade lok, som tjänstgör på linjerna norr om Härnösand, Ånge och Orsa, eller på linjen Särna—Vansbro,

personal vid banavdelningen, som är placerad på linjerna Gällivare—Riksgränsen, Gällivare—Malmberget och Gällivare—Koskullskulle och som rycker ut med motortralla för att reparera fel (dessa pälsar får *icke* tilldelas någon personligen),

personal vid driftcentral och vid s k mellanstation, som rycker ut med motortralla för att reparera fel,

reparatörspersonal vid signal- och teleavdelningarna, som färdas med motortralla för att reparera fel,

spärrvakter i oppvärmda kurar,

annan personal än lokpersonal på arbetståg och på snöplog, isskrapa och spårrensare och

efter trafiksektionsföreståndares prövning — utlämnare på gods- magasin i fast tur och med hel sådan tjänst.

Anm 1. Maskinsektionsföreståndare bestämmer hur många pälsar, som skall ingå i hjälpvagnarnas utrustning.

Anm 2. På IV och V distrikten får pälsar tills vidare tillhandahållas även annan personal än förare vid färd på öppet motorfordon till och från arbetet. Personlig tilldelning skall ej ske på annat sätt än att lös pälskrage lämnas ut.

i) *Skinnskläder* får lånas ut till:

dragtruckförare, vars arbete huvudsakligen består av körning och gaffeltruckförare.

j) *Lång överdragsrock av svart bomullstyg* får lånas ut till:

godsvårdare på tåg,

lokförare,

lokbiträde, som stadigt tjänstgör som lokförare och

motorvagnsförare, som under tjänstgöring kommer i beröring med allmänheten vid biljettvisering, godsmottagning och godsutlämning och som icke ålagts att bära fullständig uniform.

Anm. Lokpersonal i motorloktjänst får tilldelas antingen lång överdragsrock av svart bomullstyg eller överdragskläder (overall eller rock och byxor av blåtvills).

k) *Lång överdragsrock av mörkblått bomullstyg* får lånas ut till:

personal, som dammsuger i personvagnar och

vagnskötare.

l) *Lång överdragsrock av vitt bomullstyg* får lånas ut till: personal, som bäddar och bäddar upp i sovvagnar.

m) *Lång överdragsrock av blått bomullstyg* får lånas ut till:

tåg-, tågfärje- och vagnstäderskor samt

efter trafiksektionsföreståndares prövning — kvinnlig effektivvårdare.

Anm. Två lösa vita kragar tillhör överdragsrock för tåg- och tågfärjestäderskor och kvinnlig effektivvårdare. Tåg- och tågfärjestäderskor får tilldelas två överdragsrockar.

n) och o) *Överdragskläder* får lånas ut till:

personal, som har särskilt förorenande arbeten.

Anm 1. Om sektionsföreståndare anser det lämpligt, får överdragskläder bestående av antingen overall eller rock och byxor bytas ut mot lång överdragsrock av mörkblått bomullstyg.

Anm 2. Överdragskläder av mollskinn skall endast lånas ut till sådan personal, som i sitt arbete smutsar ned eller nöter överdragskläderna *i hög grad*.

Anm 3. Om rätt för viss personal att till SJ självkostnadspris inköpa överdragskläder se bilaga 4.

2. Som allmän regel gäller, att överdragskläder får lånas ut till ordinarie, extra ordinarie, extra tjänstemän, aspiranter efter tre månaders anställning och tillfälliga arbetstagare, som under de senaste två åren haft en anställningstid av minst sex månader och som alltjämt står till verkets förfogande för fortlöpande tjänstgöring, om det arbete, de huvudsakligen utför, är av sådant slag, att de trots vanlig försiktighet riskerar att smutsa ned, riva sönder eller på annat sätt skada sina egna kläder. Sektionsföreståndare bestämmer — om icke distriktschef i visst fall förbehållit sig beslutanderätten — med iakttagande av ovan nämnda huvudregel, från fall till fall, vilka tjänstemän som skall få låna överdragskläder.

I första hand skall överdragskläder utlämnas till nedanstående grupper av tjänstemän, nämligen arbetsbiträden i tåg,

banbiträden, reparatörer och banförmän som sysselsättes med underhålls- och nybyggnadsarbeten,

chaufförer, som tjänstgör i garage eller som utför godstransporter, desinfektörer,

förreglingsvakter med biträden,

gasverkspersonal,

kajvakter med biträden, som hjälper till med rengöring och desinfektion av godsvagnar,

kranskötare,

ledningsvakter vid elektrodriften,

lokbiträden,

lokomotor- och traktorförare,

lok- och vagnreparationspersonal,

maskinist vid rörlig bro,

motordressinförare,

murare,

målare,

personal på gods- och omlastningsmagasin, som uteslutande lossar och lastar gods,

personal, som arbetar med virkesimpregnering,
 personal, som arbetar med skrot, oljor och frätande syror,
 personal, som putsar lok, slaggar, spolar, fyller på kol och vatten,
 lämnar ut olja o d,
 reparatörer vid elektro-, signal- och teleavdelningarna med biträden,
 rälsbussförare,
 spår- och påläggssvetsare,
 tågfarjepersonal,
 vagnputsare (yttre),
 vagnsmörjare,
 vagnstädare (inre),
 vagnsynare och
 växlingspersonal, inberäknat ledare av växlingslag, som själv deltar i växlingsarbetet.

Anm. Om trafikinspektör anser det behövt, får kort överdragsrock av blåtvills lånas ut till tågklarare, som måste hjälpa till med växling och godsarbete vid lokalgodstagen. Överdragsrocken tilldelas tjänstestället för gemensamt bruk.

3. Vid utlåning av skyddskläder bör i allmänhet varje låneberättigad tjänsteman, som stadigvarande eller regelbundet behöver skyddsbeklädnad, *personligen* tilldelas behövliga persedlar.

I övriga fall bör en eller flera persedlar *tilldelas tjänstestället* för att vid behov kunna lånas ut till och växelvis kunna användas av ett flertal tjänstemän, i synnerhet om detta med hänsyn till verkets kostnader för anskaffning, förvaring och vård av persedlarna anses fördelaktigare än personlig tilldelning. Detta gäller i första hand regnkläder, pälsar, gummistövlar, halmskor, skinnkläder och i vissa fall ytterstövlar av filt, men även övriga slag av skyddskläder, om dessa endast skall användas vid enstaka tillfällen eller viss tid av året. Lös krage till päls är dock personlig.

Anm. Låneberättigad personal vid ledningsavdelningen, placerad på linjen Storlien—Ånge—Sundsvall och norr därom, får dock tilldelas personliga pälsar.

32: 1. Skyddspersedlar utlämnas i mån av behov.

Förnyad tilldelning får dock icke utan styrelsens medgivande ske förrän nedanstående förbrukningstid iakttagits:

Persedel	Förbrukningstid	Persedel	Förbrukningstid
Kraghandskar	2 år	Ytterstövlar	8 år
Gummistövlar	3 år	Överdragsrock	2 år
Skinnkläder	5 år	Överdragskläder	1 1/2 år ¹⁾
Regnkläder	3 år	Arbetshandskar	1/2 år
Päls	8 år		

¹⁾ Se anm 2.

Normal förbrukningstid för vissa skyddspersedlar

Ann 1. Överdragskläder, som utlämnats till personal, som arbetar med virkesimpregnering, får dock oberoende av ovanstående ersättas med nya, när de blivit sönderfrätta av impregneringsmedel.

Ann 2. För lokbiträden i ångloktjänst är förbrukningstiden för överdragskläder dock endast 1 år.

2. Vid första tilldelning av överdragsrock eller överdragskläder skall förbrukningstiden endast vara 6 månader. Den i mom 1 angivna normala förbrukningstiden, skall alltså räknas först från den tidpunkt, då en andra omgång sådana persedlar utlämnats.

3. Tjänsteman äger icke rätt att efter utgången av den i mom 1 ovan angivna förbrukningstiden för viss persedel få en ny sådan, om den tidigare utlämnade persedeln enligt platsbefälets prövning fortfarande är användbar.

Ann. Sådana överdragskläder, som tvättas på SJ bekostnad vid tvättinrättningen i Hagalund (se art 33:2), utbytes där automatiskt vid behov mot nya.

4. Om senast utlämnade omgång överdragskläder eller senast utlämnade överdragsrock på grund av synnerligen stark nötning eller genom upprepade tvättningar vid besiktning visar sig vara i sådant skick, att den trots rengöring och reparation icke längre kan användas, får platsbefälet medgiva ny tilldelning före den ovan angivna förbrukningstidens utgång, dock ej tidigare än efter 1 års förbrukningstid. Om ny tilldelning ifrågasättes efter kortare tids användning, skall sektionsföreståndaren avgöra denna fråga.

5. Om skyddsbeklädnad, som utlämnats som lån, förstörts eller *avsevärt* skadats vid olyckshändelse eller stulits, kan efter prövning av linjebefälet ny persedel utlämnas oberoende av den ovan fastställda förbrukningstiden.

33: 1. Tjänsteman är *skyldig* att väl vårda den skyddsbeklädnad, som lånats ut till honom och skall med i mom 2 nedan angivet undantag själv betala lagning, tvätt e d av persedlarna.

2. Tjänsteman, som har *särskilt förorenande arbeten*, kan, om distriktchefen så bestämmer, få utlämnade överdragskläder eller överdragsrock tvättade på verkets bekostnad, om det är mycket besvärligt att rengöra persedlarna i hemmet eller eljest på privat väg. Här avses företrädesvis persedlar, som under tjänstemannens arbete *regelmässigt* kommer i beröring med olja, sot o d.

Ann. Överdragskläder, som användes av personal, som arbetar med virkesimpregnering får på grund av giftfaran icke tagas hem av personalen, utan skall tvättas och lagas på verkets bekostnad.

34. Då tjänsteman avgår ur tjänsten, skall den skyddsbeklädnad som lånats ut till honom omedelbart återlämnas till platsbefälet. Återlämnad persedel skall efter annotering på bl 230.2 överlämnas till huvudförrådet, om den inte efter tvättning kan lånas ut. Motsvarande

Vård och underhåll av skyddsbeklädnad

Återlämning av utlånad skyddsbeklädnad

gäller, då tjänsteman förflyttas till sådan tjänst eller till sådan tjänstgöring, där skyddsbeklädnad icke lånas ut.

Återlämnad persedel, som använts av tjänsteman behäftad med smittsam sjukdom, skall dock på lämpligt sätt förstöras, om det kan befaras, att smitta blir överförd genom persedeln, och om den icke lämpligen kan desinfekteras.

35. Har som lån utlämnad skyddspersedel genom innehavarens vållande kommit bort eller genom uppenbar vårdslöshet skadats, eller har persedeln genom vanvård gjorts obrukbar, är innehavaren ersättnings-skyldig.

36: 1. Platsbefälet skall föra beklädnadsblad bl 230.2 över utlånad skyddsbeklädnad.

2. Vid personlig tilldelning av skyddsbeklädnad skall detta antecknas på ett för varje tjänsteman upplagt beklädnadsblad. Tjänstemannen skall även kvittera mottagna persedlar på detta beklädnadsblad.

Skyddsbeklädnad, som lånas ut för gemensamt bruk, skall uppföras på ett särskilt beklädnadsblad, som kallas »Persedlar för gemensamt bruk».

Icke utlämnade *nya* persedlar skall antecknas på ett liknande blad, som kallas »Skyddsbeklädnad i lager».

Platsbefälet ansvarar helt för de mottagna persedlarna och skall vid utlåning till berättigad personal övervaka att gällande bestämmelser om slitningstid m m iakttages.

37—40. (Reservnummer)

II. Bestämmelser för hilpersonal

41: 1. De grundläggande bestämmelserna om beklädnad för tjänstemän framgår av artiklarna 1—4. Den kollektivavtalsanställda personalens beklädnadsförmåner är intagna i Bilarbetaravtal (särtryck 215 Bila).

Uniforms-
skyldig
och uni-
formsbe-
rättigad
personal

Anm. Om uniformspersedlarnas utseende se dock art 42 nedan.

2. Distriktschef eller biltrafikinspektör kan ålägga vissa tjänstemän att bära uniform.

Anm. Om kontorsvaktens beklädnad se art 25.

3. Övriga tjänstemän äger rätt att bära uniform, om de så önskar.

42: 1. De olika uniformspersedlarna skall vara utförda enligt nedanstående bestämmelser.

Uniforms-
persed-
larnas
utseende
Kavaj

2. *Kavaj* av gråblått diagonaltyg, enradig med 3 st stora grå metallknappar, raka kanter, passpoilerade sidfickor utan lock, en vanlig bröststolpficka, vanlig ärm utan slits och knappar och vanlig slät rygg (fig 7).

3. *Sommarkavaj* av gråblått bomullstyg och med samma utseende som kavaj (fig 8).

Sommar-
kavaj

4. *Sommarskjorta* av gråblått bomullstyg med fast dubbelvikt krage och fasta manschetter; på bröstets vänstra sida en ficka med ett broderat SJ i ring; axelklaffar av tyg knäppta med en SJ-märkt grå metallknapp av minsta storleken.

Sommar-
skjorta

5. *Väst* av gråblått diagonaltyg med 7 st grå metallknappar (mellanstorlek) och med fyra stolpfickor.

Väst

6. *Långbyxor* av gråblått diagonaltyg utan slag. Fotvidden proportionell mot storleken (inom gränserna 48—56 cm).

Långbyxor

7. *Slalombyxor* av gråblått diagonaltyg.

Slalom-
byxor

8. *Uniformsmössa* av gråblått diagonaltyg med svart, kantad skärm av läder; stommens eller den så kallade strimmelnas höjd 45 mm, kullens höjd över stommens övre kant räknat från söm till söm 45 mm, kullens diameter 70 mm större än stommens (fig 15); kullen utspänd med ett stålband och framtill försedd med stålstöd; ovanför skärmen en 3 mm bred, grå silkesträns; på vardera sidan av stommen ovanför skärmen en liten knapp av grå metall avsedd som fäste för silkestränsen; framtill ett mössmärke bestående av ett »SJ» omslutet av en rund ring i slät vitt metall (matt silver) på ett ovalt underlag av gråblått diagonaltyg omgivet av en grå silkesträns (fig 27). Gradbeteckningar enligt art 43.

Uniforms-
mössa

Sommarmössa 9. *Sommarmössa* av gråblått bomullstyg och av samma modell som uniformsmössa; samma mössmärke som för uniformsmössa. Gradbeteckningar enligt art 43.

Båtmössa 10. *Båtmössa* av gråblått diagonaltyg eller av gråblått bomullstyg; samma mössmärke som för uniformsmössa (fig 16). Gradbeteckningar enligt art 43.

Pälsmössa 11. *Pälsmössa* av grått skinn; avrundad profil; höjden omkring en tredjedel av mössans inre omkrets (fig 17); samma mössmärke som för uniformsmössa. Gradbeteckningar enligt art 43.

Pälsbåtmössa 12. *Pälsbåtmössa* av gråblått diagonaltyg, vadderad; båtmodell med nedfällbara uppslag, klädda med grått skinn och fjädrande öronlappar (fig 18); samma mössmärke som för uniformsmössa. Gradbeteckningar enligt art 43.

Gradbeteckning 43. Förste bangårdsmästare, bangårdsmästare och stationsförman skall bära följande gradbeteckning i mössmärket: förste bangårdsmästare och bangårdsmästare 3 vinklar och stationsförman 2 vinklar. Vinklarna är utförda av slät, vit metall (matt silver), 3 mm breda och skall monteras med vinkelspetsen nedåt och på ett inbördes avstånd av 2 mm (fig 26 a och b).

Anskaffning av uniformspersedlar 44: 1. Tjänsteman, som ålagts att bära uniform, är berättigad att med äganderätt få fastställda uniformspersedlar för en kostnad, som motsvarar verkets självkostnadspris minskat med den rabatt, som anges här nedan. Rabatt utgår dock *endast* på uniformspersedlar och tyg, som rekvireras från beklädnadsavdelningen.

75 % rabatt 2. Då viss persedel anskaffas första gången erhålles 75 % rabatt. *Anm.* 75 % rabatt erhålles endast på följande persedlar: uniformsmössa (eller båtmössa), kavaj, väst och långbyxor (eller slalombyxor).

30 % rabatt 3. Vid varje senare anskaffning erhålles 30 % rabatt. *Anm.* I fråga om sommarkavaj och sommarskjorta erhålles rabatt endast på endera av persedlarna.

4. Alla uniformspersedlar tillhandahålles av beklädnadsavdelningen.

5. Om tjänsteman själv vill låta tillverka den eller de persedlar, som han ålagts att bära, äger han rätt att rekvirera det tyg som behövs från beklädnadsavdelningen. Samma rabatt, som anges i mom 1—3, får tillämpas för tyg- och *styrkta* tillverkningskostnader. Rabatt för tillverkningskostnader får dock högst lämnas på det belopp, som motsvarande persedel kostar SJ, om beklädnadsavdelningen ombesörjer tillverkningen. Bidraget utbetalas i efterskott av beklädnadsavdelningen.

Anm. Bidraget för tyg avdrages icke vid leveransen utan utbetalas först sedan uniformspersedeln tillverkats.

45. Övriga tjänstemän får inköpa fastställda uniformspersedlar till SJ självkostnadspris.

46: 1. I art 44 angiven rabatt på uniformspersedlar och på tyg får endast tillämpas, om nedanstående tid förflutit, sedan föregående anskaffning: Normal förbrukningstid för uniformspersedlar

Persedel	Förbrukningstid	Persedel	Förbrukningstid
Uniformsmössa	2 år	Sommarkavaj	2 år
Båtmössa	2 år	Sommarskjorta.....	1 år
Sommarmössa	2 år	Väst	2 år
Päls- och pälsbåtmössa ...	5 år	Långbyxor	1 år
Kavaj	2 år	Slalombyxor	1 år

2. Om persedel stulits eller förstörts, skadats eller kommit bort vid olyckshändelse eller i liknande sammanhang, kan dock efter prövning av linjebefälet ny persedel erhållas oberoende av den ovan fastställda förbrukningstiden.

3. Är tjänsteman ledig under minst tre månader i en följd, skall förbrukningstiden förlängas med en månad för varje hel kalendermånad, som han haft ledigt.

47: 1. Behövt antal knappar och mössmärken utlämnas som lån av beklädnadsavdelningen. Större mängd än vad som behövs till två uniformspersedlar av samma slag utlämnas icke. Utlämning av knappar och mössmärken

2. Förslitna knappar och mössmärken skall insändas till beklädnadsavdelningen för utbyte.

3. Knappar och mössmärken, som icke längre användes t ex på grund av avgång ur tjänst eller befordran, skall insändas till beklädnadsavdelningen.

48. I fråga om skyddsbeklädnad gäller bestämmelserna i art 28—36. Skyddsbeklädnad

49—50. (Reservnummer)

A 24/57

KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSENS
CIRKULÄRSAMLING

A ALLMÄNNA CIRKULÄR

Utkom från trycket den 6 maj 1957

A 24 (²⁶/₄ 57)

Kbr

Sommarmössor

I cirkulär A 90/56 nämnda sommarmössor beräknas vara färdiga för distribution i slutet av maj.

Mössorna finns i tre storlekar 1, 2 och 3 (motsvarar ungefär 56, 57 och 59 cm) och kostar 1 krona per styck. De levereras direkt till tjänsteställena, sedan platsbefälet till beklädnadsavdelningen insänt en förteckning över önskat antal mössor i olika storlekar. Förteckningen, försedd med platsbefälets underskrift och stämpel, skall vara beklädnadsavdelningen tillhanda senast den 27 maj 1957.

Beklädnadsavdelningen medsänder vid leveransen ett giroinbetalningskort. Platsbefälet svarar för att det belopp, som angivits på girokortet, inbetalas till beklädnadsavdelningen.

Vid förnyad beställning av mössorna skall bl 230.6 användas enligt bestämmelserna i str 230 art 52. I kolumnen förrådsnummer anges »500».

Mössorna får ej användas av sådan personal, som har skyldighet att bära fullständig uniform, och ej heller av annan personal, som i tjänsten har med den resande allmänheten att göra.

III. Rekvisition av uniformspersedlar m m

51: 1. Vid rekvisition av uniformspersedlar och tyg skall blankett 230.3 användas (se bilaga 3). Rekvisition av uniformspersedlar och tyg

2. Skyddsbeklädnad skall rekvireras på blankett 774.10. Platsbefälet skriver ut rekvisitionen och överlämnar den till sektionsföreståndaren (motsvarande) för godkännande och granskning av konteringen, varefter den insändes till resp förråd. Rekvisition av skyddsbeklädnad, knappar, galoner, mössmärken och tjänstetecken

Anm. Om den befintliga stocken av sådana överdragskläder, som tvättas på SJ bekostnad (se art 33: 2), behöver utökas, skall rekvisitionen dock sändas till maskiningenjören, Hagalund.

3. Knappar, galoner, mössmärken och tjänstetecken skall rekvireras på vanlig meddelandebankett (blankett 151.5). Platsbefälet skriver ut meddelandet och sänder det *direkt* till beklädnadsavdelningen.

4. Samma rekvisitionsförfarande gäller i tillämpliga delar både för tjänstemän och kollektivavtalsanställd personal.

52: 1. Nedanstående bestämmelser gäller vid rekvisition på blankett 230.3. Arbetsrutin för tjänstemännen

2. *Tjänstemannen* beställer önskade persedlar genom att fylla i blankettens båda delar (se bilaga 3). Sedan blanketten undertecknats, skall den inlämnas till platsbefälet för granskning enligt art 53:1. Om utprovning önskas, återfår tjänstemannen blanketten, som skall medföras, då persedeln utprovas vid beklädnadsavdelningen eller vid utprovningstillena i Göteborg, Borås, Jönköping, Malmö, Sundsvall, Luleå, Vännäs och Kiruna. Om utprovning ej skall ske och om konfektionsnumret ej är känt, skall tjänstemannen fylla i måttlistan på baksidan av beställningssedeln.

53: 1. Platsbefälet skall granska alla uppgifter om tjänstemannens anställningsförhållanden och komplettera blanketten, om någon uppgift saknas. Det är av vikt att *rätt avlöningsställennummer* anges och att tjänstenumret innehåller folkbokföringsnumrets alla nio siffror (se försäkringsbeskedet). Utrymmet inom de feta linjerna på blanketten skall vara fritt från anteckningar. Riktigheten av de lämnade uppgifterna bestyrkes med tjänsteställets stämpel och med granskarens namn i därför avsedd ruta. Arbetsrutin för platsbefälet

Tjänstestället behöver ej kontrollera uniformsplikt eller förbrukningstid. Detta göres av beklädnadsavdelningen.

Platsbefälet sänder därefter blanketten (båda delarna) till beklädnadsavdelningen. Skall utprovning ske, återlämnas dock blanketten till tjänstemannen, som överlämnar den till beklädnadsavdelningen vid ut-

provningen. Om utprovning sker vid ovannämnda utprovningsställen, skall rekvisitionen uppvisas där. Sedan behöfliga måttuppgifter fyllts i av utprovningsstället, skall tjänstemannen sända blanketten (båda delarna) som tjänstepost till beklädnadsavdelningen.

2. Beställda uniformspersedlar, som icke hämtas hos beklädnadsavdelningen, utsändes i särskilda boxar eller i paket, som adresseras till platsbefälet. Platsbefälet skall omedelbart tömma boxarna och återsända dem som ilgods till beklädnadsavdelningen. Platsbefälet överlämnar persedlarna till tjänstemannen.

Arbets-
rutin för
bekläd-
nadsav-
delningen

54: 1. Beklädnadsavdelningen skall kontrollera uniformsplikten och förslitningstiden samt lämna ut (sända ut) beställda persedlar. Tjänstemannens andel av kostnaderna för de levererade persedlarna räknas ut hålkortsmässigt och antecknas på särskild avdragslista, som sändes ut i två exemplar till avlöningsförrättaren (rapportören) senast den sista dagen i månaden före avdragsmånaden.

2. Omkring den 15 i varje månad sänder beklädnadsavdelningen ut konterade reversal för varje sektion (motsvarande). Reversalen upptager det samlade beloppet för sektionernas (motsvarande) beklädnadsavdrag för månaden.

Arbets-
rutin för
avlönings-
förrättaren
(rapport-
ören)

55: 1. Sedan *avdragslistan* mottagits kontrollerar avlöningsförrättaren (rapportören), om hinder finns för löneavdrag i den aktuella avdragsmånaden. Sådant hinder kan vara, att tjänstemannen har för liten lön på grund av sjukdom eller tjänstledighet eller ock, att han förflyttats till annat tjänsteställe. Om sådant hinder finns, skall resp namn strykas och orsaken uppges (vid förflyttning även namnet på det nya tjänstestället). Upptar listan endast ett namn och hinder för löneavdrag på grund av förflyttning finns, skall både originalet och kopian återsändas till beklädnadsavdelningen. Även i detta fall skall namnet på det nya tjänstestället uppges. Hinder för löneavdrag bekräftas med att kopian förses med tjänstestämpel och namnunderskrift av den som handlagt ärendet. Önskemål om uppskov eller annan förändring av påförda avdrag behandlas av beklädnadsavdelningen. Den ändrade eller godkända kopian av avdragslistan skall *omgående* återsändas till beklädnadsavdelningen.

Löneavdrag sker enligt den justerade och godkända avdragslistan.

2. Kvitto på avdraget belopp skall ej utfärdas.

Arbets-
rutin för
sektions-
föreståndaren

56. Sektionsföreståndaren (motsvarande) ansvarar för att avlöningsavdragen, liksom fallet är med andra avdrag, överensstämmer med reversalets belopp. Sedan avdragsbeloppen kontrollerats återsändes reversalet till beklädnadsavdelningen.

57. Beklädnadsavdelningens postadress är:

SJ Kontorsbyggnad
Tomtebodavägen 3
TOMTEBODA

Bekläd-
nadsav-
delningens
postadress

58—70. (Reservnummer)

IV. Särskilda bestämmelser

71: 1. Till fullständig uniform får ordensband och band som tillhör medalj tilldelad av Kungl Maj:t eller främmande statsöverhuvud bäras. I stället för ordensband får enligt härför gällande bestämmelser ordenstecken, miniatyrorden eller medalj bäras.

Bärande
av or-
densband

2. Till fullständig uniform får även nedan nämnda förtjänst- och utmärkelsetecken bäras.

Bärande
av för-
tjänst- och
utmärkel-
setecken

Vid alla tillfällen:

Statens skytteutmärkelsetecken (skyttemärke) och Sveriges Riksidrottsförbunds idrottsmärke.

Vid högtidliga tillfällen utom tjänsten:

Skytteförbunds förtjänstmedalj och riksmedalj.

Endast vid skjutövningar och skyttefester:

Skytteförbunds medalj, som vunnits i skjutning.

Dessa förtjänst- och utmärkelsetecken skall bäras i bröst höjd på vänstra sidan av kavajen.

3. Under tjänstgöring får även Svenska Järnvägsmännens Helnykterhetsförbunds medlemsmärke bäras till fullständig uniform. Märket skall bäras i bröst höjd på *högra* sidan av kavajen.

Bärande
av JHF's
medlems-
märke

4. Distriktschef får utdela språkflaggor till sådana tjänstemän, som i sin tjänstgöring kommer i kontakt med utländska turister i större omfattning och som har sådana kunskaper i engelska språket, att de kan förstå och lämna någorlunda tillfredsställande upplysningar på detta språk.

Flaggbe-
teckning
åt språk-
kunniga
tjänstemän

I första hand torde konduktörspersonal på sådana tåg, som ofta anlitas av utlänningar, och tågklarare, portvakter och ordningsmän m fl på sådana stationer, där resande utlänningar förekommer i större omfattning, tilldelas dessa språkflaggor. Trafikelevutbildad tågklarare kan utan vidare anmodas att bära sådan språkflagga. Flaggan skall bäras i bröst höjd på vänstra sidan av kavajen (kappan). Språkflaggan tillhandahålls av förrådsavdelningen.

72: 1. Tjänstemän i 19 och högre lönegrader, som den 31.12.1954 hade sådan tjänst att de genom de nya uniformsbestämmelserna fick sämre gradbeteckning, får, så länge de har samma tjänst, bära uniform med gradbeteckning enligt tidigare gällande bestämmelser.

Övergångs-
bestäm-
melser

2. Förste banmästare och stationsmästare i lönegrad Ca 18 på övergångsstat får, så länge de kvarblir i dessa befattningar, bära före den 1.7.1952 gällande gradbeteckningar (en 10 mm slät galon omkring mössan och på ärmarna).

Tillsyn
över be-
klädnads-
föreskrif-
ternas
efterlevnad

73. Sektions- och platsbefäl skall se till, att underlydande uniformspliktig personal under tjänstgöring är iförd fastställda uniformspersedlar, och att dessa hålles snygga och är i gott skick.

Bär tjänsteman uniformspersedel, som icke är i tillfredsställande skick, skall han åläggas att inom viss bestämd tid på egen bekostnad avhjälpa påtalade brister eller om så anses nödvändigt anskaffa ny persedel. Underlåtenhet att följa sådant föreläggande skall anmälas till närmast högre befäl, som vidtager behövliga åtgärder.

74—80. (Reservnummer)